

MÓZEST ISMÉT MEGMENTIK, HOGY MEGMENTŐVÉ
LEGYEN

Faust Gyula

Egy tanítás arról, hogy Mózes mi módon messiási előkép



Vörösberény 2012.március 30.

Tartalom:

MÓZEST ISMÉT MEGMENTIK, HOGY MEGMENTŐVÉ LEGYEN	1
Egy tanítás arról, hogy Mózes mi módon messiási előkép	1
Tartalom:	1
1 A téma megnevezéséről és annak kibontási módjáról	2
2 Összefoglaló bevezetés a Mózes élete első nyolcvan esztendejéről	3
3 A legfontosabb kérdések egyike: Miért akarná Isten megölni Mózes?	5
3.1 Miért akarná Isten megölni a hit bizonyosságáért tusakodó Mózes? Első következtetés.	7
3.2 Miért akarná Isten megölni ez a mássá lett Mózes? Második következtetés.	9
3.3 Miért akarná Isten megölni a magát mindenre elszánt Mózes? Harmadik következtetés.	11
3.3.1 Mi különbözteti meg az Isten jeleit cselekvő emberi, igaz prófétai szolgát a hatalmas jeleket cselekvő Sárkánytól?	11
3.4 Cippóra alakja	13
4 Miben lesz Mózes a messiási próféta olyan, mint a Messiás Jézus?.....	16
4.1 Mózes gyalázatot hordoz Isten nevéért	16
4.2 Mózes a győzelmes Júdabeli oroszlán, az egyedül méltó Bárány, vagyis a Messiás Jézus előképe.....	16
4.3 Mózes az engedelmes és önmagát megüresítő Krisztus előképe	17
4.4 A halálból visszahozott Mózes a feltámasztott és megdicsőített Jézus előképe	19
4.5 Mózes és Cippóra, Krisztus és az Egyház metaforája.....	19
4.5.1 Mózes vérvőlegény volta és Jézus Krisztus	20
5 Az utánozható, a másolható és szaporítható hit kijelentése	22
6 Mi volt Mózes halálközelségének célja és oka? Összefoglalás:	25
7 Befejező buzdítás	26
Felhasznált irodalom:	28

1 A téma megnevezéséről és annak kibontási módjáról

Mivel a Szentírásnak az egyik legrejtélyesebb igeszakaszával ismerkedünk, arra kérlek benneteket, hogy gyertek, tartsatok velem, hogy együtt tusakodjunk Atyánk előtt, hogy a Szentlélek bennünk bonthassa ki ennek a nehéz igei résznek az üzenetét. Az üzenetekben gazdag tartalom befogadása érdekében Isten előtti alázatra, csendre és feszült figyelésre lesz mindenkinek szüksége. A tanítás üzeneteit a mindeneket teremtő és gondviselésével fenntartó, igazgató Úr úgy csomagolta be a számunkra, mint ahogy a szántófölbe vetendő magba vannak bekódolva a leendő növény életéhez szükséges információk. Ez a mag számunkra a Kivonulás könyve negyedik részének tizennyolctól huszonhatig terjedő versei. A továbbhaladáshoz szükséges, hogy a jelölt (2 Móz 4, 18 – 26) bibliai részt figyelmesen elolvassák. De mint ahogy minden mag nem önmagától fakad életre, úgy ez az ige sem. Életre keléséhez és kibontakozásához szüksége van táplálékokban gazdag talajra, vízre és napfényre. E magnak a talaja a te személyeden túl az Újszövetségből vett Zsidókhöz írt levél tizenegyedik fejezetének 23 – 40 versei lesz, melyet az üzenet megértéséhez kötelezően el kell olvasni! A mag növénné válásához nap melegére és fényére is szükség van. Mindkettőt az a hetvenhét lábjegyzet, és sok bibliai utalás biztosítja, amely megvilágít és szívünkben megmelegít egy-egy gondolatot, amelyek egymástól ugyan nagy távolságokban vannak, mégis összefüggenek. A víz és a növekedést adó erő, mint ahogy ez mindig is szokott lenni felülről jön, a növekedést adó Atya Istentől.

A tanítás mindvégig a következő kérdés körül fog forogni: Mózes mi módon messiási előkép?

2 Összefoglaló bevezetés a Mózes élete első nyolcvan esztendejéről

Mózes élete a Szentírás egyik legkalandosabb története, amely tele van váratlan fordulatokkal. Olvasásakor fokozott izgalom hatása alatt vagyunk, mert nem tudjuk, hogy milyen meglepetésben lesz részünk. Visszatekintve ennek a nagy embernek az életútjára megállapíthatjuk, hogy fogantatása pillanatától kiszemelte magának a halál. Mindvégig egy különös szellemi háború folyt az ő életéért. Isten irgalmas gondviselése feljebb és egyre feljebb emelte őt; a halálos ítélet alól a víz felszínére, onnan édesanyja emlőire, onnan pedig a fáraó udvarába a birodalom hercegei közé. Látnunk kell azonban, hogy ezen a „fel” irányba ívelő pályán szorosan a sarkába szegődött a kísértő, aki mindent elkövetett, hogy Mózes felemelése az ő szabályai szerint történjen. Tudjuk, hogy a Sátán az Urat is föl akarta emelni. Egyszer a mágikus erők által akarta fölemelni minden más ember fölé, másodszor a templom tetejére, harmadszor egy magas hegy csúcsára vitte fel (Máté 4, 1 – 11). Valami hasonló történt Mózesrel is. A fölemelkedés sátáni törvénye kezdettől fogva az, hogy légy olyan, mint Isten! (1Mózes 3, 5) Könyököld énedet és önmagad egyre följebb és följebb. A Sátán Ádám óta az emelkedéssel csalogat a csapdájába. Remekül hiteti el az emberrel a következőt: „Te most már egy magasabb szinten vagy!” Amikor pedig már jól begyakoroltuk ezt a magasabbra szintet, akkor más kísértéseivel kell szembenéznünk. Az ördög, mint az ősi plagizátor amikor leutánozva ellopja az Isten felemelését és számunkra észrevétlenül már ő visz egyre csak magasabb és magasabb helyre, akkor a szentségről való elképzelést olyan magasra csigázza fel, hogy azt test és vér el nem viselheti. Szellemi akrobatává torzít. (*Oswald Chambers* 1992, 89). „Olyanok lesztek, mint Isten: jónak és gonosznak tudói (1Mózes 3, 5)!” Így volt ez Mózes esetében is, élete végéig, sőt még halála után sem hagyta békén őt az ördög. Ha az élete nem lehetett az övé, - pedig még a gyilkolásra is rászedte - akkor a lélek nélküli testét követelte magának, de Isten Mihály arkangyalt elküldte érte, aki szembeszállt a Sátánnal.¹ Csodálkozunk-e, hogy a kísértő által emelt Mózes végül ölt? Tudója lett a jónak és gonosznak! Tudta, hogy mi jár egyiknek és mi a másiknak, és ő igaz, hogy hirtelen felindulásból, de mégis csak ennek a tudásnak megfelelően is cselekedett! Így emel a Sátán, hogy tetteid következtében előbb mások hálnak meg. Ezzel szembesült Mózes, mely során olyan lelki megrázkódtatás érte, amibe az a világ, ami benne negyven évig épült, egy szempillantás alatt a romjaiba dőlt, Mózes pedig ez az összeomlás a pusztába vetette. A

¹ Pedig Mihály arkangyal, mikor az ördöggel vitakozván Mózes teste felett vetélkedett, nem mert arra káromló ítéletet mondani, hanem azt mondá: Dorgáljon meg téged az Úr! Júd 1:9

puszta lesz az a hely, ahol lassan, mint a reggeli nap melegétől oszladozó köd fátyla mögül megmutatkozik számára az Isten országa.

Látni fogjuk azonban a Mózes példáján át azt is, hogy miként emel föl az Isten. Ő úgy hív önmagához egyre följebb és följebb, vagy szentségének mindent átlényegítő tűzébe egyre közelebb és közelebb, hogy elrejt az öröktől fogva való Krisztus halálában és életében, vagyis elsőnek te halsz meg és nem más, hogy az Ő hasonlatosságára átformálva éljünk a világban! (Visky Ferenc 2003).

Foglaljuk össze Mózes addig az éjszakáig tartó életét! Egyiptomban született, egy olyan korban, amikor minden népéhez tartozó fiúgyermek felett egy hatalmi szó kimondta a halálos ítéletet. Ennek a sötét időnek a hithősei az izraelita nők voltak. Mózes édesanyja és nővére három hónapig rejtegették a kis Mózeszt. Belopták a meddőségtől szenvedő fáraó lánya szívébe ezt a szépnek látott kisfiút, mert az ily módon anyává tett meddőtől remélték az életben maradását. Tervüket Isten sikerre vitte. Kitétték tehát a kis Mózeszt a vízre, ahonnan a fáraó leánya vette fel, és saját fia gyanánt nevelte fel őt. Tanította az Egyiptombeliek minden bölcsességére; ez által hatalmas lett beszédben és cselekedetben.² Negyven évet betöltött, amikor eszébe jutott, hogy meglátogassa atyjafiait, az Izrael fiait.³ Az a látogatás az egyiptomi munkafelügyelő meggyilkolásával és a tettekben és beszédben hatalmas herceg összeomlásával végződött. Halálos ítélete elől menekülve került Midián földére, ahol pásztoremberként élt, nyolcvan éves korára pedig önmaga képességei felől teljesen elbizonytalanodott és egy nehéz ajkú dadogó ember lett. Pásztoremberként tehát ismét negyven esztendő telt el az életéből, amikor a Sínai hegy pusztájában az Úrnak angyala megjelent neki a csipkebokornak tüzes lángjában (Apcs 7:30). Mózes hosszú vitába bocsátkozott az Úr angyalával, míg végül elvállalta, hogy Izrael vezetője legyen. Nem sokkal utána, Mózes pontosan nyolcvan esztendő és testvére Áron nyolcvanhárom esztendő volt. Ekkor álltak a Fáraó előtt, hogy beszélnének vele és az Úr nevében Izrael szabadon bocsátását kérik tőle (2Móz 7:7).

² Mikor pedig kitétetett, a Faraó leánya felvevé, és felnevelé őt a saját fia gyanánt. És Mózes tanították az Egyiptombeliek minden bölcsességére; és hatalmas vala beszédben és cselekedetben. Apcs 7:21-22

³ Mikor pedig negyvenéves kora betölt, eszébe jutott, hogy meglátogassa atyjafiait, az Izrael fiait. Apcs 7:23

3 A legfontosabb kérdések egyike: Miért akarná Isten megölni Mózeszt?

Nos, mielőtt Mózes és Áron a Fáraó színe elé álltak volna, azelőtt történik az alapigébe (2 Mózés 4, 18 – 26) tömörített cselekmény, ami nem csak Mózes, de az egész ószövetség egyik legrejtélyesebb története. Mivel a tapasztalat mezejének megfelelően minden ember létezése két részre osztható: arra amit tesz, - és arra, ami vele történik, a továbbiakban Mózes aktivitásának és passzivitásának területét figyelve fogom levonni a következtetéseimet. (P.T. de Chardin, 1965)

Történetünk cselekményének a lényege, hogy a küldetését teljesítő prófétát a szenvedő Izraelhez vezető úton az egyik éjjeli szálláson maga az Úr akarja megölni. Nem értjük. Azért fáradzott Isten ezzel az emberrel nyolcvan éven át, hogy amikor végre felkészült a vezetés nemes feladatára, megölje? Több kommentár és bibliamagyarázó nagyon helyesen azzal magyarázza ezt, hogy az Úr azért akarta úgy mond „megleckéztetni” Mózeszt, mert elmulasztotta az Ábrahámmal kötött szövetséget megtartani és továbbadni.⁴ Így akarta a szövetség és a törvénye megtartására rákényszeríteni.

Ebben a megvilágításban Mózeszt egy Isten ellen hevesen tiltakozó embernek látjuk, hiszen jól tudta, hogy akár az engedelmsége, akár az engedetlensége, szégyent hoz reá és a vele beszélő Istenre. Mózes végül az engedelmségéből származó gyalázatot vállalta, és noha odaszánta magát az engedelmségre, még sem akarta az Ábrahámnak adott szövetség jelét szokásból, pusztán szertartásos utánzásból felvenni és továbbadni. Mintha itt arról lenne szó, hogy Mózes csupán vallásosságból nem akar követni egy számára értelmetlen parancsot. Ebből a megközelítésből azonban már nem az ellenszegülésről van szó, hanem a kifürkészhetetlen megértésének vágyáról, mégpedig abból a célból, hogy miután az Urat és szándékát illetően a lehető legtöbbet megérti, azonosulni tudjon Istennel teljes elméjéből, teljes szívéből, teljes akaratából és erejéből (5Móz 10:12; 11, 1). A megismerésért és megértésért küzdő Mózes felől tehát nem áll meg az Isten általi kényszerítés magyarázata.

Az Újszövetség világosságában Pál azt állítja, hogy Isten Ábrámot igaznak nyilvánította. Ábrámot és nem a már körülmetélt Ábrahámot. Ábrám a hit engedelmségével és látásával fogadta el a szövetség külső jelét. Pál azt állítja, hogy a körülmetéltetés jegyét Ábrahám körülmetéletlenül tanúsított hite igazságának pecsétjéül nyerte: hogy atyja legyen

⁴ Körülmetéltetvén körülmetéltessék a házadban született és a pénzeden vett; és örökkévaló szövetségül lesz az én szövetségem a ti testeteken. A körülmetéletlen férfi pedig, aki körül nem metélteti az ő férfitestének bőrét, az ilyen lélek kivágattatik az ő népe közül, [mert] felbontotta az én szövetségemet. 1Móz 17:13-14

mindazoknak, akik körülmetéletlen létökre hisznek, hogy azoknak is tulajdoníttassék az igazság; és hogy atyja legyen a körülmetélteknek is, azoknak, akik nemcsak körülmetélkednek, hanem követik is a mi atyánknak Ábrahámnak körülmetéletlenségében tanúsított hitének nyomdokait (Róma 4, 10 – 12).

Másfelől pedig Mózes atyáit, Ábrahámot és Jákobot akarja követni, de nem az utánzás útján, hanem a hit látásának és az abból fakadó meggyőződéses engedelmesség útján! Nem akarja minden kritika nélkül elfogadni az örökölt „dogmákat”, kijelentést és rítust, csak azért, mert a közösség, amibe bele született ezt elvárja tőle. A nem utánzott bizonyossághoz azonban csak akkor jut el, ha nem vallásosságból, ha nem automatikusan és nem csak külsőképpen történik az utánzás, vagyis a hagyomány befogadása és saját lényébe történő integrálása nem valami magától értetődő másolás, hanem szellemben, meggyőződésből és belsőképpen átélt hitvallásos tett. Mózes hűséges akar lenni az őt elhívóhoz; a Vagyok, Aki Vagyok Urral akar egy lenni, az Ő szellemében gondolkodni, érezni és cselekedni. Egyetlen módon maradhat hűséges Istenéhez: ha készen van a szuverén és teljhatalmú Úr meglepetésszerű látogatásaira. Ehhez gyöngéd vezetőre van szüksége! Mózes ekkor más erőteljesen sejtí, hogy nem az elhivatottsága, nem a leendő bárminemű szolgálata a döntő, hanem az a mély szellemi valóság, amely mindenkor a Szabadító Urat várja. Ez az elszántság adja életének azt a csodaváró gyermeki magatartását, amit Isten megkíván. Ő mindig készen akar tehát lenni a Vagyok Aki Vagyok látogatására. Felismeri, hogy ebben a vallásosság akadály. Fel kell hagyjon azzal, amire Egyiptom hercegeként nevelték, hogy tudniillik a vallást egyfajta esztétikai cselekményképpen a kultúra magasabb fokaként művelje. Isten iránti hűsége és engedelmissége szellemi, gyakorlati és valódinak kell lennie (Oswald Chambers 1992, 91). Ezen eltökéltségében nincs előtte kitaposott út, és ő ennek az ösvénynek hiányában nem tud továbbmenni. Szabadításra vár, akit az Úr szabadítónak hívott el!

Egy másik magyarázat szerint az Úr e kikényszerített körülmetélkedés által akarta Mózeset tökéletessé tenni, ami a szövetség parancsának megtartását illeti. A kikényszerített, kizsárolt szövetségmegtartásnak és tökéletességnek a Mózes szemszögéből azonban nincs semmilyen értéke, mert nem bizalomból és Isten iránti szeretetből, hálából fakadna. Ráadásul, ha meghal Mózes, akkor mi haszna van a szövetségnek, amely tökéletessé tehetné őt, noha tudjuk, hogy önmagában ez a külső jel nem teszi tökéletessé az embert, ha csak hittel nem párosul (Zsid 4:2).

Mi történik tehát az éjszakai szálláson Mózesrel? Egy halálra menő harc kellős közepén látjuk őt és ott azért küzd, hogy a szabadítás evangéliumához, amit az Úr személyesen neki címzett, párosuljon az igaz hit. Az igaz hitről így vallunk hitvallásunkban, a Heidelbergi káté

21. kérdésfeleltében. „Mi az igaz hit? Nem csak az a bizonyos megismerés, melynél fogva igaznak tartom mindazt, amit Isten az Ő igéjében nekünk kijelentett, hanem egyszersmind az a szívbeli bizodalom is, melyet a Szentlélek az evangélium által gerjeszt bennem, hogy Isten nemcsak másoknak, hanem nekem is bűnbocsánatot, örök igazságot (megigazulást) és életet ajándékozik kegyelemből, egyedül Krisztus érdeméért.”⁵Isten nekünk is parancsolja, hogy küzdjünk meg a Szentlélek által szívünkben felgerjesztendő hitért. Júdás apostol mondja:”Szeretteim, mivelhogy minden igyekezettel azon vagyok, hogy írjak néktek a közös üdvösség felől, kénytelen voltam, hogy intőleg írjak néktek, hogy *tusakodjatok a hitért*, amely egyszer a szenteknek adatott.” (Júd 1:3)

3.1 Miért akarná Isten megölni a hit bizonyosságáért tusakodó Mózeset? Első következtetés.

A feltett kérdésre összefoglalóan levonhatjuk az első következtetést a témánk címére való előre tekintéssel is, hogy ezen az éjszakán Isten nem a tökéletesség, nem a szentség és a megszentelődés hirdetésére akarja megtanítani Mózeset, így nem is erre ad megbízást! Mózeset nem a megszentelődés, hanem a valóság Istenére építő hívő mintaképévé formálja: a kipróbált hit példájává. Ezt igazolja a Zsidókhoz 11, 23 – 40 olvasandó szakasza is!

Isten minden ténykedésében a körülmetélkedés elrendelésében és e parancs (1Móz 17: 1; 11 – 12) végrehajtásában is önmagát jelenti ki, pontosabban azt az önmagát, akit a legtökéletesebben az Isten Fián keresztül ismerhetünk meg. Az örökkévaló Atya célja tehát az, hogy Mózesben az ő Fiát jelentse ki,⁶éppen úgy, ahogy az idők végén a Fiú az Atyát jelenti majd ki. Ez megtörtént! Különben nem mondta volna Jézus:”Mert ha hinnétek Mózesnek, nékem is hinnétek; mert én rólam írt ő.”⁷ Isten Mózeset ezen az éjszakán teszi azzá az író prófétává, akiben és aki által maga az Isten ír a Messiás Jézusról. Mit jelentenek az Úr idézett szavai? Így is fogalmazhatnánk: „Ti, ha komolyan vettétek volna Mózeset, akkor bennem is megbíznátok! Ha megismertétek volna Mózeset, akkor engem is felismernétek!” Ismerkedjünk tehát ezzel a Mózessel! Az alapigéből lássuk meg, hogy amikor Isten azon fáradozott, hogy kiválasztott szolgája önmagán túl a Messiásra mutató próféta legyen, akkor ebbe a műveletbe a Lévi nemzetségből származó Amrám és Jokebed (2Móz 6:20) fia „belehal.”

⁵ In. A Magyarországi Református Egyház Hitvallási Iratai: I. A Heidelbergi káté, Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója Budapest, 1996. o.46.

⁶ Ján 1:46

⁷ Ján 5:46

Az első forma tehát, amiben Mózes a Messiás Jézus előképe, hogy benne Isten úgy jelenti ki az embernek Fiát, ahogy Jézusban önmagát jelenti ki az Atya Isten. A kijelentésnek ez az általa aktívan elszenvedett történése teszi prófétává Mózeset, aki ebben az állapotában mutat túl önmagán a legfőbb Prófétára, Jézusra.

Visszatérve az alapige abbahagyott gondolatának a magyarázásához, a mégis csak kikényszerített szövetség a Cippóra szemszögéből viszont, megáll, értelme van és értékes is, mert a gyümölcse: csodálatos hitvallás.

Mózes megölése szándékának a Mózes szemszögéből tehát más oka és magyarázata van mint az Isten kényszerítése. A történet szembeötlő sajátossága, hogy Mózes nem harcol az életéért, nem küzd magáért, mint ahogy Egyiptomból való elmenekülésekor tette, hanem úgy tusakodik, mint ahogy atyja Jákob tette azt, ott a Jabbók révénél. Jákob megragadta az Úr angyalát és azt mondta neki, hogy nem engedi el, amíg meg nem áldja őt.⁸ Vagy áldás, vagy halál. Mózes valami hasonlót tesz, vagy bizonyosság, vagy egy tapodtat sem akar mozdulni (2Móz 33:15-17). Ennek a vágyott bizonyosságnak két mozdíthatatlan pillére van. Az egyik, hogy valóban az Úr Isten szólt és jelentette ki önmagát Mózesnek, a másik tartóelem pedig az, hogy valóban az Amrám és Jokebed fia-e a kiválasztott, aki mindvégig igaz próféta és hű szolgaként az Isten dicsőségére fogja véghezvinni a szabadítást. Mózes tehát keményen, még a megöletését is vállalva küzdött meg Istennel a bizonyosságért.

Azt olvassuk az előző versekben, hogy Isten többé már nem rejti el az „ő barátja” elől a szándékát (1Mózes 18, 17) hanem a Mózes szájába adja a beszédet, amit a fáraó előtt kell mondania és cselekednie. „Így szól az Úr! Elsőszülött fiam az Izráel. Bocsásd el az én fiamat, hogy szolgáljon nékem, mert ha te vonakodsz elbocsátani: íme, én megölöm a te elsőszülött fiadat.”⁹ Előtte pedig, még a tűznek lángjából ezt mondta az Úr:” Én pedig tudom, hogy az egyiptomi király nem engedi meg néktek, hogy elmenjete, még erőhatalomra sem. Kinyújtom azért az én kezemet és megverem Egyiptomot mindenféle csudáimmal, melyeket véghezviszek benne; így azután elbocsát titeket.¹⁰

Miért kellett Istennek ilyen sokat, nyolcvan évet várnia, amíg végre kijelenthette Mózesnek önmagát és az ő tervét? Nem csupán azért, hogy kihaljanak Egyiptomban az ellenségei (2 Mózes 4:19), - mert látjuk, hogy azok valahogy mindig újratenyésztődnek, - hanem főleg azért, mert Amrám és Jokebed fiát csak nyolcvan éves korára jutatta el jellemében egy olyan állapotba, amiben a Szentlélek munkája által szellemben és igazságban

⁸ „És monda: Bocsáss el engem, mert feljött a hajnal. És monda [Jákob]: Nem bocsátlak el téged, míg meg nem áldasz engemet.” 1Móz 32:26

⁹ 2Móz 4:22-23

¹⁰ 2Móz 3:19-20

(Ján 4:23 – 24) is Mózesé, azaz megszabadítottá formálva őt végre kijelenthette benne önmagát; addig viszont *eltitkolta* előle még tervének a szándékát is.

Mózes előtt tehát egyszerre jelent meg saját múltja, hatalmas vezetőre szorult jelene, és Egyiptom elsőszülötteinek halála, valamint a csapások okozta kínok sokasága. Ő mindezt együtt látta és levonta a következtetést: Isten meg fogja ölni Egyiptom elsőszülötteit! És az a Mózes, aki már ölt egyiptomit, - sőt jelül szánta a gyilkosságot,¹¹ - most rémülten¹² hallgat, életjelet sem ad. Nem tudjuk mire gondolt és azt sem, hogy mit érzett. Az a Mózes, aki az előző fejezetben olyan hosszan vitázott Istennel egy villanásnyi pillanatra ismét feltűnik előttünk, de most már egy megváltozott jellemű Mózesrel van dolgunk.

3.2 *Miért akarná Isten megölni ez a mássá lett Mózeset? Második következtetés.*

Fő témánk szempontjából a második nyilvánvaló tény, hogy Egyiptom elsőszülötteinek, és a csapásoktól elpusztuló emberek halála Mózeset az ő lelke velejéig átjárta. Miért? Tudta, hogy neki köze lesz egész Egyiptom gyászához, mindvégig közvetítő és végrehajtó eszköz lesz Isten és a fáraó, Isten és Egyiptom között. Látta önmagát, ahogy a csapásokat levezénylő karmester lesz és Egyiptomra hozza azt a sok bajt, amelyek mérhetetlen szenvedéseket fognak okozni. Felismerte, hogy ez az Istentől kapott hatalom őt megronthatja. Meglátta, hogy ő ezzel a hatalommal felruházott minőségében sokak előtt egy szörnyetegnek, egy pusztító fenevadnak fog feltűnni. Tisztán látta maga előtt ezt a keserű poharat,¹³ amit az utolsó cseppig ki kell majd, hogy igyon. Így hatalmazta fel Isten őt arra, hogy emberi eszköze legyen az anyaszentegyház megszabadításának tervében, amibe Isten maga avatta be őt.

Később az újszövetségi eszkatológia erre az ószövetségi foratókönyvre alapozza az utolsó idők anyaszentegyházának világból való megszabadítását. Ahogy Izrael Mózes által szabadult ki a recsege-ropogva összeomló Egyiptomból, hogy a tejjel és mézzel folyó földre bemenjen, éppen úgy az utolsó idők egyháza a megdicsőült Krisztus hatalma által ragadtatik ki az összeomló világból, hogy a *kezdetektől*¹⁴ fogva elkészült mennyei örökségét birtokba vegye. Egyiptom feletti hatalom és keserű pohár tehát együtt jár! Így van ez a Messiás Jézus

¹¹ És mikor látta, hogy egyik bántalommal illetetik, megoltalmazta, és az egyiptomi embert megölvén, bosszút állta azért, aki bosszúsággal illetett. És azt *gondolta*, hogy az ő atyjafiai megértik, hogy az Isten az ő keze által ad nékik szabadulást; de azok nem értették meg. Apcs 7:24-25

¹² Zsidók 12, 21

¹³ Atyám! ha lehetséges, múltjék el tőlem e pohár; mindazáltal ne úgy legyen amint én akarom, hanem amint te. Máté 26:39

¹⁴ Akkor ezt mondja a király a jobb keze felől állóknak: Jertek, én Atyámnak áldottai, örököljétek ez országot, amely számotokra készítettett *a világ megalapítása óta*. Máté 25:34

esetében is: a menny és föld felett való teljhatalom és az Isten haragjával teljes pohár¹⁵ elválaszthatatlanok egymástól.

Az egyiptomi fáraó házában férfiberré váló Mózes a fáraói szívek érületi, gondolkodási módján és világnézetén, továbbá a saját szívéen keresztül beletekinthetett az Istentől elszakadt ember Alkotójával szembeni keménységébe¹⁶ és az Örökkévaló jelenlétének világosságánál e látványtól halálra borzadt.¹⁷ Isten azonban nem ad önismeretet oltalom és gyógyulás nélkül; nem enged belenézni lényünk feneketlen sötét mélységébe az Ő vigasztaló, szentséges és gyönyörű fénye nélkül (Visky Ferenc, 2003). Ezt a rettenetesre okot adó szembesítést még az is tetézte, hogy megértette, hogy Egyiptom oly sok szenvedésének valamiképp ő maga kezdeményezője, okozója, azaz kiváltója is lesz és egy szörnyetegnek fog látszani. Mi lehetett Mózes elsődleges reakciója? „Uram, ha lehetséges, múltjék el tőlem ez a pohár?” (Máté 26, 39) Ezekkel az igazságokkal nem lehet anélkül szembesülni, hogy a minden gonoszra¹⁸, az Isten és embertársa gyűlölésére¹⁹, sőt megölésére hajlandó ember maga is bele ne halljon!

Meggyőződésem, hogy ez lehet az egyik magyarázata annak, hogy Mózes nem is akarta túlélni ezt a vérre menő szembesülést. Mózes tehát úgy harcolt, hogy látszólag nem harcolt. Mi úgy látjuk, hogy nem veszi át az Isten kezéből azt a hatalmat, ami megronthatná és pusztítóvá változtathatná őt. Tegyük önmagunkat a helyébe és éljük át vele együtt, érezzük át, hogy miként fogadta ő azt, hogy Isten tíz csapás felett adott neki hatalmat. Értsük meg, hogy ez által ő mennyire közel volt ahhoz, hogy a világ legnagyobb szemfényvesztője, az égből tüzet hozni²⁰ képes fenevadja legyen. Ezért gondolom úgy, hogy Mózes ezzel a „meghalással” mégis csak küzdött az Istennel, hogy titokzatos módon, kegyelemből részesüljön a Krisztus halálából, mint olyan hűséges szolgálta, akit az Úr emelt föl a saját halálába, ahogy erről később Jézus maga is szól: „Most van e világ kárhoztatása; most vették ki e világ fejedelme: És én, ha felemeltetem e földről, mindeneket magamhoz vonzok.” (János 12:31-32). Meggyőződésem, hogy a „mindeneket” kifejezés egyaránt vonatkozik az Isten újszövetségi és ószövetségi népére, ahogy a Zsidókhöz írt levél is mondja, egyik nem juthat tökéletességre a

¹⁵ Jel 17:1; Jel 18:6; Jel 21:9

¹⁶ „A Faraó pedig mondá: *Kicsoda az Úr, hogy szavára hallgassak, és elbocsássam Izráelt? Nem ismerem az Urat és nem is bocsátom el Izráelt.*” 2Móz 5:2

¹⁷ És oly rettenetes volt a látomány, hogy Mózes is mondá: Megijedtem és remegek (...). Zsid 12:21

¹⁸ Heidelbergi Káté 60-ik kérdésfelelete és Kálvin János bűnvalló imája, In. Református Ágendás Könyv (Vásárhelyi János), A Református Egyház Iratterjesztésének kiadása Cluj – Kolozsvár 1950

¹⁹ II. Helvét hitvallás VIII. és IX. fejezete.

²⁰ És nagy jeleket tesz, annyira, hogy tüzet is hoz alá az égből a földre, az emberek láttára. Jel 13:13

másik nélkül (Zsidók 11:35-40), mert a Krisztusban egybeszerkesztett két szövetség népe az egy igaz egyház.²¹

3.3 *Miért akarná Isten megölni a magát mindenre elszánt Mózeset? Harmadik következtetés.*

Mózes a világ fejedelmének akkori megtestesítőjével készül farkasszemet nézni. Isten irgalma ezt nem engedhette meg neki anélkül, hogy előbb szeretett szolgáját az Ő oltalmába be ne fogadná; ezért rejti el őt az örökkévaló *Kőszikla* (2Móz 33:22) oltalmába, a Messiás Jézus halálába! Látni fogjuk, hogy ebből a halálból egy rajta kívül álló, az ő emberi gyarlóságait *betakaró* jóság fogja visszahozni őt, hogy ez a történet az idők teljességekor a halálból feltámadt Prófétára, sőt az egyház és Krisztus titkára utaló jel is lehessen.

Másfelől pedig ez az éjszaka volt Mózes Gecsemáne- i²² és egyben az ő kemény megkísértésének²³ éjszakája is! De míg Jézust az imádság kertjében a tanítványai teljesen magára hagyták, mert elaludtak, (Máté 26:40) addig Mózes Cippóra²⁴ nem hagyja magára, hanem teljes hitével küzd érte. A hit nem engedi magát elutasítani és így erővel ragadja meg az Isten országát. Ezt cselekszi Cippóra itt, megragadja Isten uralmát, haldokló férje helyett is! A közbenjárás csodálatos példája ez az asszony és ezt Mózes soha nem felejt el, hanem amikor Izrael vétkezik, akkor ő áll Isten és a népe közé ezzel a Cippóráról eltanult bizalommal és önfeláldozó önzetlenséggel és esdekel a kiválasztottak életéért. (2Móz 32:30 – 34)

Ezen az éjszakán lett nyilvánvaló, hogy Mózes az élő és Szent Isten hűséges szolgája és nem egy pokolból feljövő és rettenetes pusztító hatalmakkal bíró fenevad. E bizonyosság nélkül Mózes egy lépést sem tudott tovább tenni Izrael szabadsága felé.

3.3.1 *Mi különbözteti meg az Isten jeleit cselekvő emberi, igaz prófétai szolgát a hatalmas jeleket cselekvő Sárkánytól?*²⁵

Az egyik megkülönböztető sajátosság az, hogy az emberi szolga együtt szenved minden szenvedővel és ebbe az empátiánál sokkal több együtt érző szenvedésbe ő maga is belehal,

²¹ Heidelbergi Káté 54-ik kérdésfelelete: „Mit hiszel a közönséges keresztyén anyaszentegyházról? Felelet: Hiszem, hogy Isten Fia a világ kezdetétől fogva annak végéig’ az egész emberi nemzetségből Szentlelke és igéje által az igaz hit egyességében magának egy kiválasztott gyülekezetet gyűjt egybe, azt oltalmazza és megőrzi. Es hiszem, hogy annak én is élő tagja vagyok és örökké az is maradok.”

²² Máté 26:36

²³ Máté 4:1; Márk 1:13; Luk 4:2

²⁴ Nevének jelentése: madárka; mintha a Szentlélek jelére, a galambra utaló kifejezés volna. Máté 3:16; Márk 1:10; Luk 3:22; Ján 1:32

²⁵ Máté 24:24; Jelenések 13, 11-18; Jelenések 16, 13 – 15.

míg a sátánfajzatok²⁶ az öldöklés gyönyörétől lihegve gyilkolnak, és nem hálnak bele a saját gonoszságuk okozta kínokba és szenvedésekbe. Az isteni szolga megtorpan, megáll, sőt szenvedő emberként meghal, mielőtt az ítélet elkezdődne, a fenevadakat viszont meg kell állítani, mert önmaguktól nem képesek erre, mert teljesen hiányzik belőlük az emberrel együtt érző, az áldozatokkal együtt szenvedő és meghaló ember.

A későbbiekben ki fog derülni, hogy Egyiptom királya ölti magára az emberekkel, a saját népével együtt érezni nem képes szörnyeteg tulajdonságait, funkcióit és feladatait, mert amikor maguk a tanácsadói kétszer is figyelmeztették őt, a harmadik csapás után először,²⁷ másodszer pedig a nyolcadik csapás után könyörögnek²⁸ neki, hogy bocsássa el végre Izraelt és vessen véget a csapásoknak, mielőtt egész Egyiptom elvész, akkor a szíve kemény és hajthatatlan maradt. Milyen ember az, aki a vérré váló víz, a békainvázio, az embereket és állatokat beborító tetvek, ártalmas bogarak, döghalál, hólyagosan fakadó fekély, tűzzel elegyedett jégeső és sáskajárás, nyolc pusztító csapása után sem kegyelmez meg még a saját embereinek sem? Kellett még neki a kilencedik csapás is, a három napon át tartó sötétség, mely rettegésbe tartott minden embert, és kellett neki az utolsó, a tizedik csapás is, az elsőszülöttek halála! Így lett a fáraó az Isten bűn elleni haragjának és ítéleteinek az eszköze, amely létformát 100%-ban önmaga választja önmagának. Isten jósága és hosszútűrése tízszer is parancsolt neki, de ő tízszer állt ellen az egy igaz Isten megismerésének. Ez a tíz tagadás allegóriaképpen az Úr összes parancsolatának a meggyalázását és káromlását is jelenti, vagyis a törvénytípást.²⁹ Valójában azonban pontosan tizenkétszer tagadott, ha a tíz csapáshoz hozzá adjuk azt a két kérést is, amit a szolgálói által szólt hozzá az Úr. Mindez engem arról győz meg, hogy ez az ember teljes gyűlöletével tagadta meg nem csak Istent, hanem az ő néptét is!

A másik megkülönböztető sajátosság és különbség a próféta és a hamis próféta,³⁰ az isteni szolga³¹ és a fenevad között az, hogy az emberi szolga mindezek hallatán már nem tud talpra állni az Isten előtti összeomlásából, hanem Istennek kell feltámasztania őt, vele szemben viszont a halálos sebet kapott fenevad önmagától gyógyul meg³² és áll fel. Ezt teszi a

²⁶ Ti az ördög atyától valók vagytok, és a ti atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni. Az emberölő volt kezdettől fogva, és nem állott meg az igazságban, mert nincsen ő benne igazság. Mikor hazugságot szól, a sajátjából szól; mert hazug és hazugság atyja. Ján 8:44

²⁷ És mondák az írástudók a Fáraónak: Az Isten ujja ez. (2Móz 8:19)

²⁸ A Fáraó szolgálói pedig mondának önéki: Meddig lesz még ez mi néküink romlásunkra? Bocsásd el azokat az embereket, hogy szolgáljanak az Úrnak az ő Istenüknek. Még sem veszed-e eszedbe, hogy elvész Egyiptom? 2Móz 10:7

²⁹ 2Thess 2:8

³⁰ Jel 16:13; Jel 19:20; Jel 20:10; 1Ján 4:1; Máté 24:11.

³¹ Zsid 3:5

³² Jel 13:3-4

fáraó is! Meg sem gyászolja a fiát és népe fiait, hanem összeszedi Isten elleni gyűlöletének minden erejét és zsoldosaival Izrael után nyomul, hogy vérükkel vörösre fesse a tengert.

3.4 Cippóra alakja

Nem tudjuk, hogy azt az éjszakát megelőzően mit mondott el Mózes szeretett feleségének, és mit nem, de azt tudjuk, hogy ez az asszony a hit hőseként nagyon közel állt a férjéhez, egy test és egy lélek volt vele.

Lássuk meg, hogy Mózes életét édesanyján, nővérén, a fáraó lányán túl, most egy másik nő, Cippóra menti meg! Ő ismeri fel az evangéliumot és Isten királyságát ott, ahol Mózes csak halált lát. Olyan találóan fogalmazza meg Carl Eichhorn ezt a látó bizalmat: "A hit a szem, mely megpillantja Isten Fiának dicsőségét, de egyszersmind kéz is, mely az ő kegyelmének teljességéből vesz. A hit tehát nem csupán a kegyelem szemlélése, hanem megragadása is. Kézként megragadja és magáévá teszi azt, amit Isten Jézus Krisztusban nekünk szánt. Miért habozol tehát? Azt gondolod, hogy túlságos elbizakodottság lenne azt a kegyelmet, hogy Isten gyermeke vagy, a magadévá tenned?"³³ Egy gyermekeinek életet adó midianita édesanya még azon a sötét éjszakán is látja az Isten országlását. Felismeri, hogy van Istennek elsőszülöttje, akinek megmentéséért az Isten ölni is kész. Van Istennek elsőszülöttje, aki a halálban nem láthat rothadást,³⁴ és akit három napig tartó teljes sötétség³⁵ után az Isten hatalma kihoz a halálból és az évszázadokig³⁶ tartó rabszolgaságból! Van Istennek elsőszülöttje, az Ő Fia, akinek ábrázatára mi is átváltozunk.³⁷ (...)Ő a feje a testnek, az egyháznak: aki a kezdet, elsőszülött a halottak közül; hogy mindenekben Ő legyen az első; (...).³⁸ Él az elsőszülöttek serege, az egyház, mindazok, akik be vannak írva a mennyekben, a tökéletes igazak lelkei.³⁹ Felismeri, hogy a halál férfia, esetünkben Mózes, miként lehet „vérvölegény”, a

³³ Carl Eichhorn: Isten műhelyében, Evangéliumi Iratmisszió 1966, március 16 napi áhítatából

³⁴ Mert nem hagyod lelkemet a Seolban; nem engeded, hogy a te szented rothadást lásson. Zsolt 16:10; Apc 2:27; 31; 37

³⁵ Utalok a kilencedik csapásra és arra, hogy az Úr három napig volt a föld gyomrában (Máté 12:40).

³⁶ Az ígéretek pedig Ábrahámnak adattak és az ő magvának. Nem mondja: És a magvaknak, mint sokról; hanem mint egyről. És a te magodnak, aki a Krisztus. Ezt mondom pedig, hogy a kötést, melyet Isten először megerősített a Krisztusra nézve, a *négyszázharminc* esztendő múltán keletkezett törvény nem teszi erőtlenné, hogy megsemmisítse az ígéretet. Gal 3:16-17 Pál azt mondja itt, hogy az Ábrahámnak adott ígéret és a Hőreben kijelentett törvény között 430 év telt el. Hol? Egyiptomban, Micraim földjén, minek jelentése: lezárás, bezárás, körülkerítés, beszűkülés, szorongatás, fogság és mindez többes számban. A lezárt, bezárt hely átvitt értelemben sötét hely is!

³⁷ Mert akiket eleve ismert, eleve el is rendelte, hogy azok az ő Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek, hogy ő legyen elsőszülött sok atyafi között. Róm 8:29

³⁸ Kol 1:18

³⁹ Zsid 12:23

körülmetélkedésre való tekintettel.⁴⁰ A szerelemmel megvallott hit cselekedete által vonja be az örökkévaló Krisztus Mózeset a maga engedelmességébe, az Ő teljes igazságába és az Ő szabadító – üdvözítő szolgálatába (Visky Ferenc 2003). Isten ezt a szerelmi vallomást használja eszközül, hogy elérje vele Mózes szívét és akaratát. Ilyen gyöngédségnek, jóságnak és szeretetnek nem lehet ellene állni! Így történik, hogy Mózes akaratát és engedelmessége nem a megértésen keresztül aktivizálódik, hanem az ellenállhatatlan szeretet által. A minden értelmet⁴¹ és logikát felülmúló szeretetről így vall John Nash, az Alfred Nobel-éremmel kitüntetett matematikus:” Mindig hittem a számokban, az egyenletekben és logikában, amely az okhoz vezet. De miután egy életen át ezt kutattam, azt kérdezem: mi a logika? Ki dönti el az okot? Kutatásom átvitt a fizikain, a metafizikain, káprázaton és vissza. És megtettem pályám legfontosabb, életem legfontosabb felfedezését. *Csak a szerelem rejtélyes egyenleteiben lehet bármi logika vagy okozat.* Csakis miattad vagyok itt ma! Te vagy az ok, amiért vagyok. Te vagy a magyarázat. Köszönöm!”⁴²

Cippóranak ez a férjéért, gyermekei apjáért való küzdelme tehát, egy csodálatos szerelmi vallomással végződött:”Vérvolegényem vagy a körülmetélkedésért!”Gondoljuk el, hogyan mondhatta ki e szavakat a halálból visszahozott Mózesnek? Micsoda teher szakadt le a lelkéről, amikor hajnalban ismét átölelhette a férjét, és milyen boldogság foglalta el minden félelmének és bánatának a helyét a szívében? Ez a szerelmi vallomás egyben Isten ígéje is, ahogy Ádám Éden kerti szerelmi vallomása is Isten ígéje! Sőt a teljes kijelentés összefüggésében egyetlen szerelmi vallomás két pólusáról van szó, amely vizuálisan olyan, mint az ellipszis. Tegyük egymás függvényévé a két vallomást! „Csontomból való csont, és testemből való test”: ez neveztessék asszonyembernek, mert emberből vétetett!”(1 Mózes 2, 23) „Bizony, vérjegyesem vagy te nékem”(…) „Vérjegyes a körülmetélkedésért.”(2 Mózes 4, 25 – 26). Csodálatos szerelmi vallomás, kéz a kézben, amikor az egyik kipörgető visszhangja a másiknak, ahol az egyik képe és arca a másiknak, mint az egymásba boruló kerubok a szövetség ládája fölött (2Móz 25:18 – 20). Meggyőződésem, hogy az örökkévaló szerelmi vallomásnak egy változatát olvashatjuk a Biblia utolsó lapján is. Ott ez áll: „És a Lélek és a menyasszony ezt mondják: Jövel! És aki hallja, ezt mondja: Jövel!” (Jel 22:17)

Cippóra szerelmi vallomás attól a perctől fogva végigkíséri Mózes egész útját. Bárcsak a gyermekeink és az unokáink is olyan szerelmi vallomásokkal jegyeznék el leendő feleségeiket

⁴⁰ 2Mózes 4, 26

⁴¹ És az Istennek békessége (salom), mely *minden értelmet* felülhalad, meg fogja őrizni szíveiteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban. Fil 4:7

⁴² http://www.citatum.hu/szerzo/John_Forbes_Nash

és férjeiket, amelyek egyben az élő Isten igéi, hisz maga Ádám is már ezt tette ott az Édenben.
(1Móz 2:23)

Később, az útja végén ismét visszaemlékezett Mózes erre az éjszakára, és amikor a Messiásról, azaz Krisztusról prófétált, akkor már a keserű poharat elfogadó⁴³ Vérvölegényről prófétált. Ezt mondta: Prófétát támaszt néked az Úr, a te Istened te közül, a te atyádfiai közül, olyat, mint én: Őt hallgassátok!⁴⁴ „(...)És az én igéimet adom annak szájába, és megmond nékik mindent, amit parancsolok néki.”⁴⁵ A következő fejezetekben az vizsgálom, hogyan bomlik ki a Jézus Krisztusra utaló Mózes, mint vérvölegény metafora.



⁴³ Atyám! Ha lehetséges, múljék el tőlem e pohár; mindazáltal ne úgy legyen amint én akarom, hanem amint te.
Máté 26:39

⁴⁴ 5Móz 18:15; Máté 17:5; Márk 9:7; Luk 9:35

⁴⁵ 5Móz 18:18

4 Miben lesz Mózes a messiási próféta olyan, mint a Messiás Jézus?

Csupán az Úr igéinek közvetítésében? Már láttuk, hogy nem! Hanem abban is, ahogyan magára veszi egész Egyiptom, azaz a világ gyászát. Abban, ahogyan együtt szenved minden szenvedővel. Abban, ahogy gyalázatot hordoz az ő népéért. Csalónak, Belzebub cinkosának, hamis prófétának, lázítónak és átokhalállal kimúló gonosztevőnek címkézték fel Őt. Az írás azt mondja Mózesről, hogy számolt azzal, hogy megvetést és gyalázatot hordozzon a Messiásért⁴⁶ és ez a számvetés ezen az éjszakán kezdődött el. Mit jelent ez?

4.1 Mózes gyalázatot hordoz Isten nevéért

Mózes mindenekelőtt tudatára ébredt annak, hogy ő az élő Isten kezében olyan eszköz lesz, mint akinek nevét minden egyiptomi ember ajka és nyelve úgy formál meg, mint aki maga a gyalázat, hiszen őt fogják gyalázni, amikor a csapások húsuk elevenébe vág és a csontjaikig is elhat. Ez a gyalázkodás nem ért véget Egyiptom határainál, hanem a pusztai vándorlásban is jelen volt, valahányszor nem úgy alakultak a dolgok, ahogy azt az egyiptomi lelkületű emberek elképzelték. Íme, ez egy másik különbség az isteni szolga és a fenevad között. Az emberek az Isten igaz szolgáját gyalázzák, pedig benne és általa maga Isten cselekszik, a fenevadat viszont az emberek csodálják és imádják, pedig benne a Sátán ölt testet. Jézus ezt így mondta el egy alkalommal:” Dicsőséget emberektől nem nyerek.”(Ján 5:41) „Én az én Atyám nevében jöttem, és nem fogadtatok be engem; ha más jönne a maga nevében, azt befogadnátok. Mi módon hihettek ti, akik egymástól nyertek dicsőséget, és azt a dicsőséget, amely az egy Istentől van, nem keresitek?” (Ján 5:43-44)

4.2 Mózes a győzelmes Júdabeli oroszlán, az egyedül méltó Bárány, vagyis a Messiás Jézus előképe

A mennyekből, a kezdet és a vég egymásba omló forrásából nézve Mózes ebben a csapásokat végrehajtó minőségében a Messiás Jézus, a győzelmes Júdabeli oroszlán,⁴⁷ vagyis az egyedül méltó Bárány⁴⁸ előképe. Ő ennek a felismerésnek látványába beleremeg, nem

⁴⁶ Zsidók 11, 26 (angol fordítás szerint)

⁴⁷ Ne sírj: íme, győzött a Júda nemzetiségéből való oroszlán, Dávid gyökere, hogy felnyissa a könyvet és felbontsa annak hét pecsétét. Jel 5:5

⁴⁸ Jel 5:5; 12.

tudja túlélni, nem volt képes felnőni a feladatához.⁴⁹ Hogy vállaljon egy érző ember magára annyi szenvedést? Hogy legyen egy bűnös ember a szent és igazságos Isten ítéletének hiteles végrehajtója? Nos, éppen ehhez a lehetetlen küldetéséhez kapott Istentől erős szívet, mint aki látja a láthatatlant, mint aki János apostolhoz hasonlóan meglátja az egyedül méltó Bárányt! Meglátta tehát az egyedül méltó Bárány Jézust, aki mindeneket (Mózeset is) fölemelt⁵⁰ az ő halálába, hogy választott népét az Ő feltámadásával megszerzett örök dicsőségnek örökösévé tegye.

Mózesnek tehát meg kellett ízlelnie a „halált”, csak így lehetett az ítélet hiteles képviselője. Így lesz Mózes az egyedül méltó és a keserű kelyhet elfogadó Bárány, az engesztelő áldozatot megszerző szenvedő Krisztus és a világ igaz Bírójának előképe

4.3 *Mózes az engedelmes és önmagát megüresítő Krisztus előképe*

A szenvedőkkel azonosuló és az isteni hatalomról is lemondani kész Mózes az önmagát megüresítő Krisztus előképe, hiszen az ember Fia Jézus minden szenvedővel együtt szenved, meghal, és rajta kívül lévő segítség, a mennyei Atyjánál letett és az Ő tőle visszakapott hatalma kell ahhoz, hogy visszajöjjön az életbe; történetünkben pedig Cippórára volt szükség ahhoz, hogy Mózes visszatérjen az életbe. Ezt az előbbi gondolatot így fogalmazta meg Jézus: „Azért szeret engem az Atya, mert én leteszem az én életemet, hogy újra felvegyem azt. Senki sem veszi azt el én tőlem, hanem én teszem le azt én magamtól. Van hatalmam letenni azt, és van hatalmam ismét felvenni azt.”⁵¹ Erre a kijelentésre építi később Pál az önmagát megüresítő Krisztus himnuszát, amit a Filippi levél második részében olvashatunk.

A zsidó hagyományban a mid' rasköltő⁵² is megörökíti a megőrzés éjszakáját, amikor csodálatos allegóriává egyesíti a két eseményt, tudniillik a Vörös tengeren történő átvonulást és azt az emlékezetes körülmétkedést, ami által Mózes új életet és erős szívet kapott Istentől. E hagyomány szerint Mózes nem tud átkelni a háborgó tengeren, míglen meg nem emlékezik Cippóra hőstettéről és az általa mondott ígéről: „A körülmétlés szövetségének kedvéért!” A mid' ras költemény szerint megelevenedett Mózes előtt saját halála, az a sötét éjszaka, amikor ő az Úr akaratából éppen Egyiptomba, az Isten által elrendelt célja felé tartott.

⁴⁹ És láték egy erős angyalt, aki nagy szóval kiálta: Ki volna méltó arra, hogy felnyissa a könyvet, és felbontsa annak pecséteit? És senki, sem mennyen, sem földön, sem föld alatt, nem tudta a könyvet felnyitni, sem ránézni. Jel 5:2-3

⁵⁰ Most van e világ kárhoztatása; most vettetik ki e világ fejedelme: És én, ha felemeltetem e földről, mindeneket magamhoz vonszok. Ján 12:31-32

⁵¹ János 10:17-18

⁵² Simon Philip De Vries: Zsidó rítusok és jelképek, Talentum 2000, 211. o.

Akkor látta ismét maga előtt, hogyan mentette meg a felesége őt a felesége azzal, hogy sebtében levágta a fia előbőrét. Ki gondolta volna, hogy Isten, aki Mózeset megmentőnek szánta, nem fogja megkímélni a megmenekülés felé vezető úton sem? És így történt! Isten nem kímélte a megmentőt, hiába volt engedelmes.⁵³ Így lett a küldetését engedelmesen teljesítő Mózes, - csakis ebben a tekintetben - a mindenben engedelmes Isten Fia előképe,⁵⁴ akit nem kímélt meg a mennyei Atya, hanem hagyott szenvedni és meghalni! Így kiáltott fel hozzá Jézus: "ELI, ELI! LAMA SABAKTÁNI? Azaz: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet?" (Máté 27, 46; Márk 15, 34)

Ez az éjszaka után Mózes nem csak emberi módon, egyfajta elmeneküléssel mondott le Egyiptom felett való hatalmáról, hanem ettől a hatalomtól önmaga halálának az árán is kész volt megüresíteni önmagát. Felkínáltatott tehát Mózesnek Egyiptom a fáraó fogadott fia állapotában, de Egyiptom feletti hatalomhoz jutott az isteni jelek, erők és csodák birtokba vétele által is. Egyik elől bűn árán, gyilkosság miatt szökött el Mózes, a másik felkínálásra önmaga halálával is kész volt válaszolni. Ennek a meghalásnak Cippóra volt a szemtanúja és a vérző fiú, azaz a Lélek és a vér külső jele.⁵⁵ Mózes csak rajta és benne megdicsőített hit megtapasztalása után fogadta el Istentől az Egyiptom feletti ítéletvégrehajtó hatalmat és Izrael népe bírójának és vezetőjének tisztségét. Nem tehette ezt addig, ameddig az örökkévaló kőszikla, azaz Krisztus sziklaszilárd oltalma körül nem zárta őt. Ahhoz, hogy Mózes eme sziklának a hasadékába és oltalmában megállhasson, kellett hozzá Cippóra, aki az ő harcos, erőszakos és erős hitével a szövetség vérére nézett és ez a győzelmes hit érintette meg Mózes halálának tengerét, hogy majd ugyanez a hit a Mózes lényének részévé válva készítse a Vörös tengert, Izrael halálának tengerét és Egyiptomot arra, hogy megnyíljon az Isten népe előtt, hogy szabadon bocsássa őt. Ezért éneklék Izrael fiai ma is minden körülméltékedéses reggeli istentiszteleten a megnyíló tenger énekét, hogy emlékezzenek és magasztalják irgalmas Szabadítójukat, aki a szövetség vérére tekintett, és a halálból az életre támasztotta nem csak Mózeset, hanem az ő hasonlatosságára az ő elsőszülöttjét, esetünkben Izraelt is.

Istennek ez az életre támasztó és történelemmé váló szabadító hatalma, egyben Isten egyszülöttjének, a Messiás Jézus feltámadását megprófétáló prófécia is.

⁵³ „És lőn az úton, egy szálláson, eleibe állá az Úr és meg akarja vala őt ölni.” 2Mózes 4, 24

⁵⁴ Aki, mikor Istennek formájában vala, nem tekintette zsákmánynak azt, hogy [ő] az Istennel egyenlő, hanem önmagát megüresíté, szolgálai formát vévén föl, emberekhez hasonlónvá lévén; És mikor olyan állapotban találtatott mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén haláláig, még pedig a keresztfának haláláig. Fil 2:6-8

⁵⁵ Ez az, aki víz és vér által jő vala, Jézus a Krisztus; nemesak a vízzel, hanem a vízzel és a vérrel. És a Lélek az, amely bizonyosságot tesz, mert a Lélek az igazság. Mert hárman vannak, akik bizonyosságot tesznek a mennyben, az Atya, az Ige és a Szent Lélek: és ez a három egy. És hárman vannak, akik bizonyosságot tesznek a földön, a Lélek, a víz és a vér; és ez a három [is] egy. 1Ján 5:6-8

4.4 A halálból visszahozott Mózes a feltámasztott és megdicsőített Jézus előképe

A halálból visszahozott Mózes veszi át Istentől az Egyiptom feletti ítélet végrehajtási és az Izrael vezetésére kapott kormányzási hatalmat, és ezáltal ő a menny és föld felett tejhatalommal bíró, azaz megdicsőített Krisztus előképévé is lesz. (Máté 28, 18 – 20)

4.5 Mózes és Cippóra, Krisztus és az Egyház metaforája

Mózesnek eme mennybe való betekintése tehát nem sikerült volna Cippóra nélkül. Itt érkezünk el az ötödik Messiásra utaló hasonlósághoz, mégpedig a feltámasztott Krisztus és az egyház egységének titkához. Azon az éjszakán ugyanis egy törékeny asszony látta meg a népével szövetséget kötő Istent és ő ebben, a népét lángoló szerelemmel szerető Istenben bízott, így az irgalmas Isten a benne megbízó Cippóra által húzta ki Mózeszt az örvénylő halál vizeiből⁵⁶ és nem Mózes saját ügyessége, engedelmissége, tökéletessége, nem a saját hite, nem az ő nemes hivatástudata, szent elkötelezettsége, vagy felelősségérzete; mindezek ő vele együtt haldokoltak. Abban a halott állapotban, amiben magatehetetlenül hevert ez az ember az ő életéért küzdő asszonya és az élő Isten színe előtt, minden volt csak *erős szívű*⁵⁷ nem! Ez pedig azt jelenti, hogy Mózes nem a maga ereje által éledt fel, de mivel tény, hogy ő a halálból hozatott vissza, ezért a feltámasztott és egyben a dicsőséges Krisztus előképe!

Másfelől pedig azonnal tegyük fel itt a kérdést, hogy tulajdonképpen miért is volt drága Istennek ez a Mózes, vagy mely érdeméért könyörült meg rajta, milyen jóságáért szerette őt? A válasz az Ószövetség olvasatában megdöbbentő! Isten Mózeszt érdemtelenül szereti! Nincs semmi abban az emberben, amiért könyörülhetne rajta, mégis irgalmaz neki. Mózes ezt az éjszakát követő hajnalon látja az ingyen kegyelemből és csakis a szövetség véérért könyörülő Istent, és hallja az Ő felsége előtt kiáltott nevét: „könyörülök, akin könyörülök és kegyelmezek, akinek kegyelmezek!” (2Móz 33:19) Mózes azon az új hajnalon érti és tanulja meg, hogy Isten az ő népét feltétel nélküli szeretettel szereti, nem annak engedelmissége miatt. Amikor tehát megértette, hogy Isten mi módon szereti őt, a szeretetére nem méltó Mózeszt, akkor már ő is kész volt elkötelezni magát az Isten választott népéért. Mózes tehát döntött, egész lényével választott. Felszabadított szeretettel vállalta ezt az saját érdemeiért semmiképpen sem szerethető népet és a vele való sorsközösséget, bármibe is kerüljön ez neki.

⁵⁶ Mózes neve azt jelenti, hogy „vízből kihúzott” Jel 5:2-3

⁵⁷ Hit által hagyta oda Egyiptomot, nem félvén a király haragjától; mert *erős szívű volt*, mintha látta volna a láthatatlant. Zsid 11:27

Viszont egy másik üzenete ugyan ennek a gondolatnak az, hogy lássuk meg, hogy szükségünk van a feleségünk, a férjünk, az egymás Szentlélek Isten által felgerjesztett hitére, hitvallásos cselekedetére ahhoz, hogy győzzünk, *teljességre jussunk*, üdvözlünk!

A halálból visszahozott Mózes tehát a halált legyőző Krisztus előképe, aki az egyház feje!

A továbbiakban e különös történeten keresztül a hit hősei közé sorolható asszony küzdelmének vagyunk a szemtanúi. Áldott hit, amely által visszakapja a halálból a férjét, mint a szövetség véért rokonát, vagy vérrokonát!⁵⁸ Ezt az *erős* (Máté 11, 12) hitet egy nem izraelita, de ugyan úgy Ábrahám-tól leszármazott rokon nép,⁵⁹ egy midianita feleség és édesanya vallotta meg! Mi volt ez a hitvallás? Nem halhat meg a messiási előkép! Cippóra látta, hogy a halálán lévő Mózes több mint férj, több mint édesapa, több mint egy pásztorember, ő egy „menyasszony vérvőlegénye.” Te vérvőlegényem vagy a körülmetélkedésért! (26 vers)

Ne csodálkozzunk, hogy a vőlegényét váró, vágó és hívó menyasszony képével zárul a Szentírás:” És a Lélek és a menyasszony ezt mondják: Jövel! És aki hallja, ezt mondja: Jövel! És aki szomjúhozik, jöjjön el; és aki akarja, vegye az élet vizét ingyen.”(Jel 22:17)

Cippóra ebben az ószövetségi igében csodálatos metafora, mert nem csak a minden igazságra elvezérelő és vigasztaló Szentlélek, hanem az anyaszentegyháznak is előképe, aki a szerelmi vallomássá testesült ellenállhatatlan hit érintésével hívja Vérvőlegényét! (Énekek Éneke 2, 14).

4.5.1 Mózes vérvőlegény volta és Jézus Krisztus

A Biblia kontextusában a Mózes vérvőlegény volta csak Jézus Krisztusra utaló metaforaképpen érthető, mivel tudjuk, hogy nem Mózes az igazi „Vérvőlegény”, hanem Jézus Krisztus. Nagy változáson ment át Mózes attól a naptól fogva, hogy ő népe bírójává tette önmagát (2Mózes 2, 14), de ebben az önjelölt voltában elbukott és kiderült, hogy nem ő az Isten népe igaz Bírója. Most szerető felesége nevezi őt a hit által vérvőlegénynek, de mi tudjuk, hogy nem Mózes a Vérvőlegény. De ha ő nem a Bíró és nem a Vőlegény, akkor kicsoda? Nem több és nem kevesebb annál, mint akiről a próféták közül a legnagyobb szól. Keresztelő Jánosról beszélek, akiről egyértelműen elmondhatjuk, hogy számára a pusztalakó

⁵⁸ A hiten keresztül asszonyok az ő meghalt, de az életre feltámasztott rokonaikat fogadták vissza. Zsid 11:35 (angol fordítás) A héber szövegben a „vérvőlegény”, vérrokont is jelent!

⁵⁹ 1Mózes 25, 2

Sok újszövetségi igehely utal arra, hogy Mózes a Keresztelő János idejében példakép volt! Jézus megállapította a pusztalakó prófétáról, Jánosról, hogy mindenkinél komolyabban vette Mózeszt. Ennek köszönhetően ismerte fel a názáreti Jézusban az Isten bárányát, aki elveszi a világ bűnét. Ő maga is a saját lényé teljességéről, küldetéséről és egész szolgálatáról ezt mondta:” Nem vagyok én a Krisztus, hanem (...) ő *előtte küldettem el*. Akinek jegyese van, vőlegény az; *a vőlegény barátja pedig, aki ott áll és hallja őt, örvendezve örül a vőlegény szavának*. Ez az én örömem immár betelt. Annak növekednie kell, nekem pedig alább szállanom.” (Ján 3:28-30) Mózes tehát nem más, mint aki a Vőlegény és igaz Bíró előtt küldetett el, aki csodálatos előkép alakjában ott áll Ő előtte és mi előttünk, hogy mi úgy nézzünk rá,,mint aki látja a hangot”(Visky András, 2009), mint aki látva hallja Őt, a Vőlegényt és örvendezve örül a szavának. A Zsidókhöz írt levél szerint nem csak hallja, hanem látja is. Ott ezt olvastuk:”Hit által (...), mint aki látja a láthatatlant.” (Zsid 11:27 újfordítás)

Miért nevezte Jézus Keresztelő Jánost Mózesnél is nagyobb prófétának? Azért mert Mózes a „Vőlegény barátjaként”⁶⁰ is elbukott, amikor a „Barátjától” kapott hatalommal és fegyverrel (4Móz 20:1-12) harcolt ellene (Oswald Chambers 1992, 87). János ilyent nem tett, mert amikor a hozzá jövő Jézus ellen szegült volna,⁶¹ Krisztus kegyelme a segítségére sietett és megőrizte őt, mielőtt elesett volna, hogy mindvégig a Vőlegény legjobb barátja maradjon!

⁶⁰ Utalás a dolgozat 8. oldalára!

⁶¹ János azonban *visszatartja vala őt*, mondván: Nekem kell általad megkeresztelkednem, és te jössz én hozzám? Máté 3, 13 - 14

5 Az utánozható, a másolható és szaporítható hit kijelentése

Történetünkben az eddig elhangzottaknál többről van szó, mert azon túl, hogy Isten méltóvá tette Mózeset, hogy Egyiptom halálának vizéből kihúzza Izraelt, a hit cselekvésének öntőformájával is megajándékozta őt, aminek áldott eszköze ki más, mint Cippóra.

Cippóra nem volt szakavatott mohél,⁶² vagyis metsző. Ő nem rutinból és nem automatikusan, gépiesen, vagy szertartásosan, azaz kultikusan cselekedett, mint aki mögött ezer ilyen ceremoniális műtét áll, hanem ő hitből cselekedett és kockáztatott. Érző anyaként azon túl, hogy saját kezével nagy fájdalmat okozott a saját gyermekének, és ez által anyai szívét is *éles törként*⁶³ járta át a mindkét családtag elvesztésének félelme; mert a fiú be is fertőzhetett volna és távol a lakott helyektől és segítségtől meg is halhatott volna, úgyszintén a férje is. Mégis, pontosan ezzel a félelmeivel szembenező hitével és tetteivel tett vallást a helyettes áldozatról, a „körülmetélt elsőszülöttről”, akinek vére engesztelést szerzett, de nem ám csak Izraelért, hanem személyesen őérette is, aki vér szerint nem izraelita, de a hit szerint annál inkább. Megvallott hite azt is jelenti, hogy vérrokonod vagyok, és te az én vérrokonom vagy de nem Ábrahámért, aki az Ádám fia, hanem a hitből cselekedett körülmetélkedésért, és a körülmetélt fiú véérért, az ő szenvedéséért, aki immár túlmutatott önmagán az Isten helyettes áldozatára, Jézusra.

Ez a szeretet leleményességéből fakadó és Szentlélek által kijelentett hit még az Istennek is ellenállhatatlan. Ez az igaz hit azon az éjszakán egy jelképes cselekedetben öltött alakot. Cippóra a fia éles kővel levágott vérző előbőrét, Mózes ágyékához érintette. A fiú vérének jelét helyezte Mózesre, és amikor a szövetség vérét meglátta az öldöklő, akkor elfordult Mózesről és visszabocsátotta őt az életbe.

Így lett a halál éjszakájából *a megőrzés éjszakája*,⁶⁴ - *jiddisül vaknaht* – mert a megvallott hit megenyhítette az Isten szívét, aki megőrizte Mózes életét, sőt még inkább méltóvá tette őt a „vízből kihúzott”⁶⁵ név viselésére.

Csodálatos tehát a Cippóra hitének cselekedete, mert ez az utánozható hit öntőformája, melynek alakját a kiválasztott ember belsőképpen ölti önmagára, hogy benne, általa és vele az Isten a hívők seregét szaporítsa. És itt egy kérdés erejéig álljunk meg!

⁶² A mohél azaz „metsző”. Ő az, aki elvégzi a körülmetélést. Ez mindenestől apai feladat volt, de az apa részéről a művi beavatkozást csak akkor volt ajánlatos vállalni, ha tisztában volt a műtétnek úgy az elméleti, mint gyakorlati részével. Izrael vallásos felfogásában, amikor egy apa volt saját fiainak metszője, akkor ez a körülmetélkedésnek a legszebb és egyben a legnehezebb formája.

⁶³ Sőt a te lelkedet is általhatja az *éles tör*; hogy sok szív gondolatai nyilvánvalókká legyenek. Luk 2:35

⁶⁴ Simon Philip De Vries: Zsidó rítusok és jelképek, Talentum 2000, 210. o.

⁶⁵ „(...) és nevezé nevét Mózesnek, és mondá: Mert a vízből húztam ki őt.” 2Móz 2:10

Ti asszonyok és lányok tudnátok úgy harcolni szerelmetekért, mint Cippóra? Pedig Péter apostol szerint éppen ezt kellene tegyétek:” Hasonlóképpen az asszonyok engedelmeskedjenek az ő férjüknek, hogy ha némelyek nem engedelmeskednének is az igének, feleségük magaviselete által ige nélkül is megnyeressenek; Szemlélvén a ti félelemben való feddhetetlen életeteket.⁶⁶

És ti férfiak, apák és fiak, tudtok így küzdeni szerelmetekért, ahogy Cippóra tette? Mert hiszen Pál apostol szerint nekünk éppen ez volna a feladatunk. Ő ezt így mondja:” Ti férfiak, szeressétek a ti feleségeteket, miképpen a Krisztus is szerette az egyházat, és Önmagát adta azért;(…)!”⁶⁷ Mert ők örökös társaitok az élet kegyelmében.⁶⁸ És különben is mit tudod, te férfiú, ha megmentheted-e a feleségedet, és mit tudod, te asszony, ha megmentheted-e a férjedet?⁶⁹ A házasság mintájára az egyház és a gyülekezet az a hely, ahol a tagok egymás utánozható hite által növekednek, tartatnak meg, üdvözülnek!

A Zsidókhoz írt levél szerzője is az utánozható hit megtartására, az öntőformába való hajszálpontos belesimulásra buzdít, amikor így szól: „Emlékezzetek meg a ti előljáróitokról, akik szólották néktek az Isten beszédét, és figyelmeztvén az ő életük végére, kövessétek hitüket.”⁷⁰ Tetszett az Istennek, hogy Mózeszt az érte közbenjáró Cippóra hite tartsa meg! Tetszett az Istennek, hogy az én életemet a te hited tartsa meg és az én hitem, valaki más életét, hogy még ezzel se dicsekedhessünk,⁷¹ hogy engem az én hitem tartott meg, hanem az Atya Isten öröktől fogva való kiválasztó kegyelme dicsőüljön meg!

Továbbá azon túl, hogy csodálatos, követésre buzdító is a Cippóra által láthatóvá és utánozhatóvá lett közbenjáró hit abban a tekintetben, hogy ennek az asszonynak hitvallásos cselekedete előrevetítette a pászka szereztetésének éjszakáját. Azon az éjjelen, amikor az Úr átvonult Egyiptomon, hogy megöljön minden elsőszülött fiúgyermeket, ahol a szövetség vérével meg voltak jelölve az ajtófélfák, oda nem engedte bemenni az Úr az öldöklőt, hanem kihagyta azt a hajlékot.⁷² A Zsidókhoz írt levél így értelmezi a pászka szereztetését: „Hit által rendelte a pászkát és a vérnek kiontását, hogy az öldöklő ne illesse az ő elsőszülötteiket” (Zsid 11:28). Nos, ennek a hitnek a Mózes személyes életében volt egy előzménye, volt egy modellje, volt egy öntőformája; akkor, amikor ő maga volt az öldöklő kezei között, de

⁶⁶ 1Pét 3:1-2

⁶⁷ Ef 5:25

⁶⁸ 1Pét 3:7

⁶⁹ 1Kor 7:16

⁷⁰ Zsid 13:7

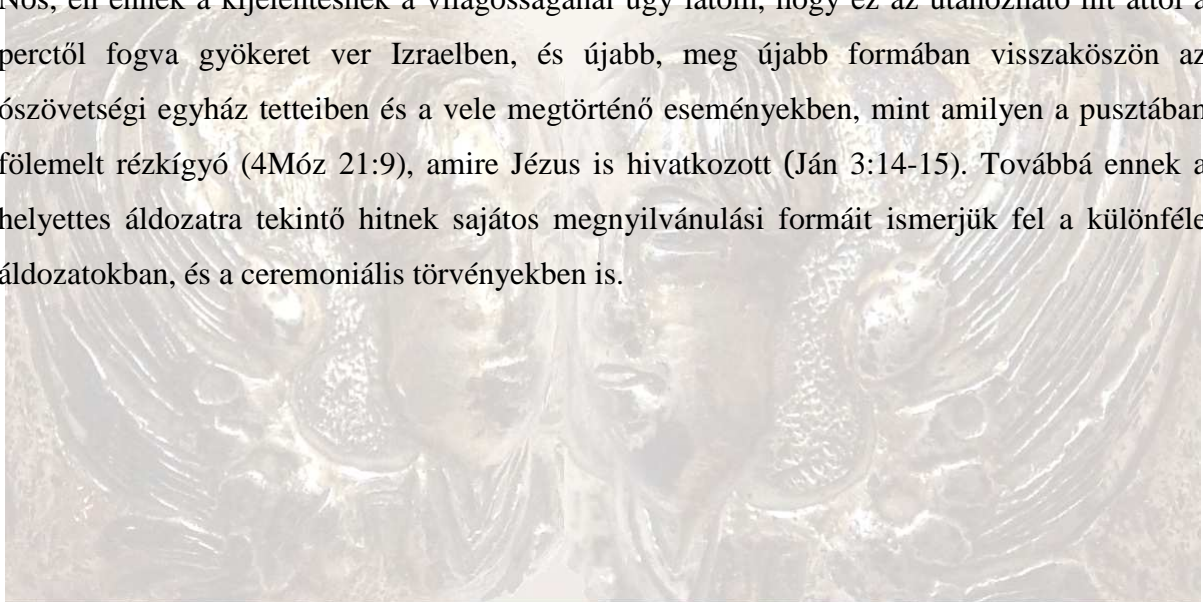
⁷¹ Hogy ne dicsekedjék ő előtte egy test sem. 1Kor 1:29

⁷² Mikor általmegy az Úr, hogy megverje az Égyiptombelieket és meglátja a vért a szemöldökfán és a két ajtófélen: elmegy az Úr az ajtó mellett és nem engedi, hogy a pusztító bemenjen öldökölni a ti házaikba. 2Móz 12:23

Cippóra hite a szövetség vérével érintette meg az ő ágyékát és a „meghalás éjszakáját” ez a közbenjáró érintés a „megőrzés” éjszakájává változtatta.

Hasonló történt az átvonulás éjszakáján ott Egyiptomban. Mózes később a hitnek ezt a már kipróbált mintáját követve rendelte el a húsvéti bárány megáldozását, a pászkavacsorát. Nem tartom véletlennek az ágyék és az ajtófélfák képét. Hasonlóságuk az, hogy mindkettő az összeilleszkedések helye. Így lett a megöletéseknek éjszakája az engesztelést szerző bárány megölésének ideje és Izrael számára a megőrzés éjszakájává a szövetség vére és jele által. Az új módon közbenjáró szövetség vére oltalmat adott és *megőrizte* Izrael elsőszülötteit.

Másfelől ez a szabadítás örök hálaadást fakasztott a kiválasztott szentek lelkében, akik *megőrizték* nem csak a szabadítás emlékét, hanem az akkor még névtelenségben maradt egyetlen Közbenjáró⁷³ iránti bizalmat is, amire Isten irgalmas szabadítása elkötelezte őket. Nos, én ennek a kijelentésnek a világosságánál úgy látom, hogy ez az utánozható hit attól a perctől fogva gyökeret ver Izraelben, és újabb, meg újabb formában visszaköszön az ószövetségi egyház tetteiben és a vele megtörténő eseményekben, mint amilyen a pusztában fölemelt rézkígyó (4Móz 21:9), amire Jézus is hivatkozott (Ján 3:14-15). Továbbá ennek a helyettes áldozatra tekintő hitnek sajátos megnyilvánulási formáit ismerjük fel a különféle áldozatokban, és a ceremoniális törvényekben is.



⁷³ 1Tim 2:5; Zsid 8:6; Zsid 9:15; Zsid 12:24; Apcs 4:12.

6 Mi volt Mózes halálközelségének célja és oka? Összefoglalás:

Mózes halálközelségének célja és okai:

1. Az, hogy Istentől az ő húsába és csontjába írt kijelentést kapjon, mely által képes legyen küldetését bevégezni. Isten a követhető bizalom példáját vesse bele a Mózes lelkébe, így tegye őt az Isten népe, az egyház előtt prófétává és a Messiás előképévé.
2. Az engedelmes, a szenvedő, az önmagát megtagadó és meghaló Mózes, a mindvégig engedelmes, szenvedő, az önmagát megüresítő és meghaló Messiás előképe.
3. Mózesnek meg kellett ízlelnie a „halált”, hogy így legyen az ítélet hiteles képviselője.
4. A halálból visszahozott Mózes a halál köteleit megoldó Krisztus előképe
5. A csapások levezénylésére felhatalmazott Mózes a világ igaz Bírójának és az egyedül méltó Báránynak az előképe.
6. Az utánozható bizalmat felismerő, befogadó és gyakorló Mózes a bizalom példája legyen Izrael, azaz az egyház előtt. Isten Fia Jézus is a bizalom példája. Ezt a bizalmat káromolta a Sátán a főpapok által nagypénteken:”Bízott az Istenben; mentse meg most őt, ha akarja; mert azt mondta: Isten Fia vagyok.”⁷⁴Ennek a káromló gúnyolódásnak minden hatalma harmadnapra szertefoszlott, mert az Úr feltámadt a halottak közül, így bizalma megdicsőült!
7. A magatehetetlen férjéért küzdő Cippóra hitvallásos cselekedetét a pászka elrendelésével prófétaként utánzó Mózes, annak a Krisztusnak lesz előképévé, aki elrendeli az úri szent vacsorát és a keresztség sákramentumait. (Máté 26:26-29; 28:18). Mózes azt mondta, hogy mi Ő reá kell, hogy hallgassunk! (5Móz 18:15)

Szentlélek bizonyágtétele szerint ebbe az igébe foglalt történet kettős prófécia is! A Lélek a Mózesben megtörténő Isten munkáin és Cippóra hozzá való viszonyulásának tettei által prófétál Krisztusról, aki szenved, meghal, de feltámad a halottak közül és prófétál az ő egyetlen egyházáról, aki mindenhová, még a halálába és a feltámadásába is követi (vér) vőlegényét. Pál csodálatosan fejti ki ezt a titkot, amikor a halottak feltámadásáról tanít az első korinthusi levél 15. részében.⁷⁵

⁷⁴ Máté 27:43

⁷⁵ Mindenki pedig a maga rendje szerint. Első zsenge a Krisztus; azután akik a Krisztuséi, az ő eljövetelekor. Aztán a vég, mikor átadja az országot az Istennek és Atyának; amikor eltöröl minden birodalmat és minden hatalmat és erőt. 1Kor 15:23-24

7 Befejező buzdítás

Az igaz hit ragyogott fel előttünk, amely képes a halálon túl meglátni, megragadni és megvallani Őt, aki egyedül oldja el a halál kötelékeit. Olyan szívmengetően fogalmazza meg ezt a bizalmat a Zsidókhöz írt levél, hallgassuk hát! „Asszonyok feltámadás útján visszanyerték halottjaikat; mások kínpadra vonattak, visszautasítván a szabadulást, hogy becsebb feltámadásban részesüljenek. Mások pedig megcsúfoltatások és megostoroztatások próbáját állották ki, sőt még bilincseket és börtönt is; Megköveztettek, kínpróbát szenvedtek, szétfűrészeltettek, kardra hányattak, juhoknak és kecskéknek bőrében bujdosnak, nélkülözve, nyomorgattatva, gyötörtetve, Akikre nem volt méltó e világ, bujdosva pusztákon és hegyeken, meg barlangokban és a földnek hasadékaiban. És mindezek, noha hit által jó bizonytságot nyertek, nem kapták meg az ígéretet. Mivel Isten mi felőlünk valami jobbról gondoskodott, hogy nálunk nélkül tökéletességre ne jussanak.”⁷⁶

Szeretett testvérem! Isten minden igazságra elvezérelő Lelke e tanítás által alánk nyúlt és elvitt minket a távoli múltban élő testvéreinkhez, a hit hőseihez, hogy egy lélekké és egy testté formáljon bennünket ő velük, akik hitükkel legyőzték a világot.⁷⁷ Ők a nekik adatott kijelentés és hit tükre által homályosabban⁷⁸ ismertek, mint ahogy mi ismerhetünk a nekünk adatott kijelentés és ugyan azon hit tükre által. A Szentlélek azt mondja, hogy ők csakis velünk együtt jutnak a Krisztusban kezdettől fogva megígért tökéletességre. Ezt érthetjük gyermeki hittel egyszerűen úgy, hogy te, én, azaz, hogy mi vagyunk Cippóra, Mózes és a többi ószövetségi szentnek a tökéletessége, a teljessége. Sokak kiteljesedése függ tehát a te hitvallásos életeredől, bizalommal és szeretetből véghezvitt tetteidről, másokért közbenjáró szolgálatozódól!

A hit hősei által teljességgel megélt hit cselekedeteivel a Szentlélek az igaz hitet gerjesztette fel bennünk is. Az így kapott hitedet Isten a te társaid építésére adta, és ez a feladat, elhivatottság és küldetés kiterjed nem csak a jelen és a jövő, hanem a múlt hívőire is! Bárcsak reánk nehezedne ennek az igazságnak a terhe és felnőnék a feladatunkhoz, amely által kiteljesítjük az előttünk járók hitét és életét, hogy a mi hitünket követők kiteljesíthessék a mi tökéletlenségünket. Mi ez köztünk és bennünk, ha nem az olthatatlan isteni szerelem

⁷⁶ Zsid 11:35-40

⁷⁷ Mert mindaz, ami az Istentől született, legyőzi a világot; és az a győzelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk. 1Ján 5:4

⁷⁸ Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről-színre; most rész szerint van bennem az ismeret, akkor pedig úgy ismerek majd, amint én is megismerttem. 1Kor 13:12

örökkévaló törvénye? Vajon mi hogyan ajándékozhatnánk meg felettebb nagy örömmel mennyei Atyánkat és szent népét, egymást a hitünk cselekedeteivel?

Jöjjetek, könyörögjünk a felettebb nagy boldogság ajándékozásának győzelmes lehetőségeiért! Ámen.



Felhasznált irodalom:

1. A Magyarországi Református Egyház Hitvallási Iratai: I. A Heidelbergi káté II. Második Helvét Hitvallás, Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója Budapest, 1996.
2. Biblia Kecskeméthy István fordítása, CE Koinónia Erdélyi református Egyházkerület Kolozsvár, 2002
3. Carl Eichorn: Isten műhelyében, Evangéliumi Iratmisszió 1966
4. Good News Bible Today's English Version, The Bible Societies Colins, 1987
5. Oswald Chambers: Krisztus mindenek felett, Evangéliumi Kiadó 1992
6. Pierre Teilhard De Chardin: Benne élünk, Ahogy Lehet Párizs – Bécs 1965
7. Simon Philip De Vries: Zsidó rítusok és jelképek, Talentum 2000
8. Szent Biblia (Károlyi Gáspár fordításában) Magyar Bibliatársulat, Budapest 1993
9. Visky András: Mint aki látja a hangot, Harmat, Budapest, 2009
10. Visky Ferenc: Méz a Sziklából, Koinónia Kolozsvár 2003/ március 22, 29 és 30

